

δι' ἀναλόγων κινήσεων τῆς κεφαλῆς καὶ τῶν ὤμων. Τότε δὲ καὶ ὁ χωρικός, οὗτινος τὸ πνεῦμα εἶχεν ἐμπλησθῇ ἐκ τῶν διηγήσεων αὐτοῦ· εἶχεν ἀκούσει, ἔστρεψε τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὸ πλοῖον ὅπερ ὁ ἕτερος τῷ ἐδείκνυε διὰ τοῦ δακτύλου, ὅπως λάβῃ ἰδέαν τινὰ περὶ αὐτοῦ καὶ ὅπως ἐντυπώσῃ κάλλιον εἰς τὸ πνεῦμά του πᾶν ὅτι εἶχε σχέσιν τινὰ πρὸς ἱστορίαν τόσῳ περίεργον καὶ δυνηθῇ οὕτω νὰ τὴν διηγηθῇ κατόπιν ἐμπεριστατωμένως. Κατ' ἀνάγκην λοιπὸν ἡ συνδιάλεξις διεκόπη, ἐνόσφ οι δύο φίλοι ἦσαν ἐνησχολημένοι, ὁ εἰς ῥίπτων καὶ ὁ ἄλλος παρατηρῶν. Ἀλλ' ἡ σιωπὴ αὕτη διεκόπη αἰφνὴς ὑπὸ τοῦ πρώτου ὅστις ἔκοψε τὸ νῆμα δι' οὗ ἀπετελείωσεν τὸ ἐνδυμα τοῦ Ταπεινοῦ, ἔβριψεν ἀμφοτέρω ἐπὶ τῆς ἐργατικῆς του τραπέζης, ὕψωσε τὰς διόπτρας του ἐπὶ τοῦ μετώπου, καὶ σταυρώσας τοὺς βραχίονας ἐπὶ τῶν γονάτων του εἰς τρόπον ὥστε διὰ τῶν ποδῶν νὰ σχηματίσῃ ἐντελὴ λαβύρινθον, ἔκλινε τὸ σῶμα πρὸς τὰ ἔμπροσθεν, τὸσον ὥστε ἡ κεφαλὴ του νὰ ἐξέλθῃ τοῦ παραθύρου, καὶ διεύθυνε καὶ αὐτὸς τὰ βλέμματά του πρὸς τὸ πλοῖον ἐφ' οὗ οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ συντρόφου του ἔμενον διαρκῶς προσηλωμένοι.

— Ἡξεύρεις, Ταπεινέ, τῷ εἶπεν, ὅποιοι ἀλλόκοτοι διαλογισμοὶ, ὅποια σκληρὰ ὑπόνοια βασιλεύουν τὸ πνεῦμά μου ὡς πρὸς τὸ πλοῖον τοῦτο; Λέγουν ὅτι εἶναι σωματεμπορὶκὸν ἔλθον ἐνταῦθα ὅπως λάβῃ ὕδωρ καὶ ξύλα· ἀλλ' εἶναι σήμερον μία ἐβδομάς ἅφ' ὅτου εὐρίσκεται ἐκεῖ καὶ στοιχηματίζω τὴν κεφαλὴν μου ἂν ἀκόμη ἔλαβεν οὐδένα δαυλόν. Ὡς πρὸς τὸ ὕδωρ, σοὶ ἀποκρίνομαι ὅτι δι' ἐκαστὴν ρανίδα εἰσαγομένην ἐξάγει τοῦλάχιστον δέκα βαρέλια ρουμίου τῆς Ἰαμαϊκῆς. Ἐπειτα δὲ ἡμπορεῖς νὰ παρατηρήσῃς ὅτι ἡγκυροβόλησεν εἰς μέρος ὅπου δὲν τὸ φθάνει παρὰ ἓν καὶ μόνον πυροβόλον τῆς κανονιοστοιχίας, ἐνῶ ἂν πραγματικῶς ἦτο δειλὸν ἐμπορικὸν πλοῖον ἤθελε προσορμισθῇ εἰς μέρος ὅπου, ἂν πειρατὴς τις ἀπληστος ἤθελεν ἔλθαι νὰ κατασκοπεύσῃ τὸν λιμένα, νὰ τὸ εὕρῃ ὑπερασπιζόμενον ὑπὸ ὧλων τῶν πυροβόλων τοῦ προμαχώρος.

— Εἶσαι πολὺ ὑποπτος, καλὲς ἄνθρωπε, ἀπεκρίθη ὁ χωρικός· τὸ πλοῖον νὰ τεθῇ ὑπὸ τὴν κανονιοστοιχίαν τῆς νήσου, διὰ νὰ μὴ διακρίνεται παρὰ μολίς!

— Ἡ συνήθεια, ἡ πεῖρα, Ταπεινέ, μᾶς κάμνει ὅλους ἀνθρώπους. Ὡς πρὸς κανονιοστοιχίας πρέπει νὰ ἡξεύρω τι καὶ ἐγὼ, ὅστις εἶδα τόσους πολέμους καὶ ὅστις ὑπρέτησα ὀλόκληρον ἐβδομάδα εἰς τὴν ἐν αὐτῷ μάλιστα τῷ ὀχυρώματι ἐκστρατείαν, ὅτε διεδόθη λόγος ὅτι οἱ Γάλλοι ἔστειλλον ἀπὸ τὸ Λουίσοβουργον οτόλον ἰσχυρὸν νὰ διέλθῃ τὰ παράλια μας. Κατ' αὐτὴν μάλιστα τὴν περίστασιν ἐφύλαξα καὶ ὡς φρουρὸς πλησίον τοῦ αὐτοῦ κανονίου, καὶ ἐκατοντάκις τὸ ἐξήτησα δι' ὧλων μου τῶν αἰσθήσεων, ὅπως ἴδω ποίαν διεύθυνσιν ἤθελε λάβῃ ἡ βολὴ καθ' ἣν περίπτωσιν ἤθελε τὸ φέρει

ἡ κακὴ τύχη νὰ τὸ γεμίσωμεν διὰ σφαιρῶν πεπυρακτωμένων.

— Καὶ ποῖοι νὰ εἶναι οἱ ἄνθρωποι οὗτοι; ἠρώτησεν ὁ Ταπεινὸς διὰ τῆς ἀνοήτου ἐκείνης περιεργείας ἣν διήγειραν εἰς τὸ πνεῦμά του αἱ θαυμάσιαι τοῦ ῥάπτου διηγήσεις. Εἶναι ἄρα γε ναυμένος; ἢ ἀργοὶ τοῦ Νέου Αἰ-

— Αὐτοί! ἀνέκραξεν ὁ ῥάπτης περατηρῶν τὸ μικρὸν ἄθροισμα ὅπερ ὁ χωρικός τῷ ἐδείκνυε, βεβαίως θὰ ἦναι νεοφερμένοι καὶ καλὸν εἶναι νὰ τοὺς παρατηρῇ τις πλησιέστερον κατὰ τοὺς καιροὺς τούτους τῆς ταραχῆς. Αἱ! Νάθε, αἱ! λάβε αὐτὸ τὸ ἐνδυμα καὶ ξήλωσε τὰ τροπώματα, ὀκνηρὰ, διότι ὁ γείτων Ὀσκινς εἶναι βιαστικός, ἐνῶ ἡ ἐδική σου γλώσσα πηγαίνει ὡς νέου δικηγόρου. Μὴ βαρύνεσαι νὰ τὸ καθαρίσῃς, κόρη μου, διότι δὲν εἶναι, βλέπεις, μουσουλινὰ διὰ νὰ τὴν σιδηρώσῃς, ἀλλ' εἶναι ὕφασμα λαμπρότατον καὶ πολύτιμον.

Μεταβιβάσας λοιπὸν οὕτω τὸ ὑπόλοιπον τῆς ἐργασίας εἰς ὑπηρετίαν τινὰ, τῆς ὁποίας τὸ πρόσωπον ἐσκυθρώπασεν ἀναγκασθείσης νὰ παύσῃ τὰς μετὰ τινος γείτονος φλυαρίας της ὅπως ὑπακούσῃ πρὸς αὐτὸν, ἐξῆλθεν ἀμέσως τοῦ ἐργαστηρίου, ὅσον χωλὸς καὶ ἂν ἦτον ἐν γενετῆς, καὶ ἀνέπνευσεν ἐπιδεικτικῶς τὸν καθαρὸν ἀέρα. Ἀλλ' ἐπειδὴ πλησιάζομεν ἤδη εἰς τὴν στιγμήν νὰ παρουσιασώμεν εἰς τὸν ἀναγνώστην πρόσωπα σπουδαιότερα ἢ μᾶς ἐπιτρέψῃ νὰ ἀναβάλωμεν τὴν εἰσαγωγὴν των μέχρι τῆς ἀρχῆς τοῦ ἐπομένου κεφαλαίου. (Ἀκολουθεῖ.)

ΜΕΓΑΛΕΙΟΝ ΤΟΥ ΘΕΟΥ.

Ἰα συλλάβωμεν ἰδέαν τινὰ τοῦ μεγαλείου τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν ἄνθρωπον, ἃς παραβίλωμεν, ἐπὶ τῶν τελευταίων ἀστρονομικῶν παρατηρήσεων καὶ ἀνακαλύψεων στηριζόμενοι, τὸ ἡμέτερον σῶμα πρὸς τὸ ὀγκωδέστερον τῶν ἐν τῷ ὕλικῳ κόσμῳ παρουσιαζομένων. Εἰς περιόδους φυσικολόγος ἐξέφρασεν ὅπως ὀγκωσμὸν καὶ φόβον, ὅποιον ἐκπληξιν ἠσθάνθη, ἐμβλέψας τὰς μεγαλοπρεπεῖς Ἀλπεῖς τῆς Εὐρώπης, τὰς Ἄνδεις τῆς μεσημβρινῆς Ἀμερικῆς καὶ τοὺς καταπληκτικὰς σωροὺς τῶν Ἰμαλαίων ὀρέων. Καὶ ὅμως, παρὶβαλλομένων τῶν ὀρέων τούτων πρὸς τὴν ὑδρόγειον σφαῖραν ὀλόκληρον, καταδείκνυται, ὅτι καταπνίγονται ἐν μόνῳ τῷ Εἰρηνικῷ Ὀκεανῷ· διότι, βυθιζόμενων τῶν ὀρέων τούτων ἐντὸς αὐτοῦ, μόναι αἱ ὑψηλότεραι τῶν κορυφῶν αὐτῶν, ὑπὲρ τὴν ἐπιφανείαν τῶν ὑδάτων προκύπτουσαι, σχηματίζουν μικρὰ νησίδια. Προσέτι ἡ ἐπιφάνεια αὐτῆς τῆς ἡν διατρέχει τις καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις ἐντὸς

48,264 ἐτῶν μόνον, δύναται ἐκατοντάκις νὰ εὐ-
ρηθῇσιν εἰς τὸ διάστημα, ὃ κατέχουσιν αἱ εἰς τὰ
σπλάγχνα τῆς γῆς ἐπισσεσφρευμένοι ὕλαι. Καί
μ' ὅλον τοῦτο ἡ γῆνός σφαῖρα ὑπάρχει 1,300,000
φορὰς μικροτέρα τοῦ Ἡλίου, 900,000 φορὰς μι-
κροτέρα τῶν 4,100 ἀστέρων, τῶν διὰ τοῦ γυμνοῦ
ὀφθαλμοῦ ὁρωμένων, οἵτινες πάλιν εἰσὶ μόνον τὸ
εἰκοσάκις χιλιοστὸν τῶν ἀστερισμῶν, ὅσους διὰ
μόνου τοῦ τηλεσκοπείου δυνάμεθα νὰ διακρί-
νωμεν. Χέρσελ, ὁ πρεσβύτερος, διηγείται, ὅτι, ἀ-
ριθμήσας ποτὲ τοὺς ἀστέρας τοῦ Γαλαξία, εἶδε
διαβαίνοντας πρὸ αὐτοῦ 160,000 ἐντὸς ἐνὸς καὶ
μόνου τετάρτου τῆς ὥρας. Διὰ τούτου κατανοεῖ
τις εὐκόλως, ὅτι ἀτοπεύει, ἐκζητῶν νὰ περιλάβῃ
ἐντὸς τῆς ἀνθρωπίνου ὄψεως τοὺς ἀπειραρίθμους
τοῦ στερεώματος ἡλίου, εἰ καὶ τὰ ὀπτικά ὄργαν-
να ἔρθωσαν εἰς τοιαύτην τελειοποίησιν.

Ὅπως ἐξαντλήσωμεν ὅλα τὰ ἐφ' ἡμῖν μέσα πρὸς
κατανόησιν τοῦ μεγαλείου τῆς δημιουργίας, παρέ-
χόμεν καὶ τινὰ διδόμενα περὶ τῆς δυνάμεως, δι'
ἧς ἐκτελεῖται ἡ κίνησις τῶν οὐρανίων σωμάτων.
Ἡ δύναμις αὕτη καταδεικνύει ὁπόση ὑπάρχει ἡ
δύναμις τοῦ τὴν κίνησιν μεταδόντος εἰς ὅλους τού-
τους τοὺς ὄγκους. Σφαῖρα τηλεβόλου κινεῖται τεσ-
σαρακοντάκις ταχύτερον τοῦ ταχυτέρου ταχυδρο-
μικοῦ ἵππου. Καὶ ὅμως ἡ Ἀφροδίτη ἐκατοντάκις
καὶ ὁ Ἑρμῆς διακοσιοντάκις ταχύτερον ἐκτελοῦσι
τὸν περὶ τὸν ἥλιον δρόμον αὐτῶν, ἡ σφαῖρα ἀπὸ
τηλεβόλου τιναχθεῖσα. Θεωροῦντες δὲ τὸ μέγεθος
τῶν διὰ τὸσαύτης ταχύτητος διατρεχόντων τὸ ἄ-
πειρον διάστημα ὄγκων, ὀφείλομεν νὰ μὴ παρί-
δωμεν, ὅτι αἱ μεταξὺ τῶν σωμάτων αὐτῶν ἀπο-
στάσεις εἰσὶ τοιαῦται, ὥστε σφαῖρα κανονίου ἀφε-
θεῖσα ἀπὸ τοῦ ἡλίου φθάνει, εἰς μὲν τὴν γῆν μετὰ
εἰκοσιν ἔτη, εἰς δὲ τὸν πλησιέστερον ἀπλανῆ ἀ-
στέρα μετὰ 3,100,000 ἔτη! Καὶ ὅμως ὄγκοι
τοιοῦτοι, καὶ εἰς ἀπόστασιν τοιαύτην ἀπ' ἀλλήλων
εὐρίσκόμενοι, διὰ τῆς ἀμοιβαίας ἐπιβροχῆς τῆς θερ-
μότητος, ἡ τῆς ἑλξείως καὶ τῆς ἀνθολκῆς, κρα-
τοῦνται ἀπ' ἀλλήλων εἰς ἀκριβῆ τάξιν καὶ τὰς κι-
νήσεις τῶν ἐνεργουσῶν ἄνευ τῆς ἐλαχίστης παραλ-
λαγῆς. Ἡ τάξις αὕτη μαρτυρεῖ τὴν ἀγαθότητα
καὶ τὴν σοφίαν τοῦ Θεοῦ συνάμα δὲ καὶ τὴν δύ-
ναμιν Αὐτοῦ, τοῦ ἀπὸ τοῦ μὴ ὄντος δημιουργή-
σαντος, κινήσαντος καὶ διατηροῦντος αὐτοὺς εἰς
τὴν προαιωνίαν αὐτῶν τάξιν. Ἡ αὕτη δὲ τάξις ἐπι-
κρατεῖ καὶ εἰς τοὺς ἡλίου τοῦ Γαλαξία, οἵτινες
μόλις διακρίνονται διὰ τῶν τηλεσκοπίων, εἰ δ' ἱ-
πιμονώτεροι τῶν ἀστρονόμων μόλις κατάρθρωσαν
ν' ἀριθμῆσάσιν τινὰς αὐτῶν.

Ὁ Βρίγνθ, Ἀστρονόμος Ἀγγλος, ἀκμαζὼν κατὰ
τὰ μέσα τοῦ ΙΗ' αἰῶνος, πρῶτος ἐξέφρασεν, ὅτι Βαμ-
βέρτ ἔβεβαίωσε καὶ ὁ Κάντιερ ἀπέδειξεν, ὅτι ὁ
Γαλιλαῖος ἤδη ἔκαμε τὴν περὶ τοῦ μεγαλείου τῶν
ἀστερισμῶν τοῦ Γαλαξία ὑπόθεσιν καὶ ὁ Κέπλερ
διὰ τῶν γνώσεων του διεφώτισεν αὐτήν. Τοιαύτην
ἔχει γνώμην καὶ ὁ Ἀραγὼ περὶ τῶν πρὸ τοῦ Ἑρ-
σέλιου Ἀστρονόμων διὰ τὴν ἀνακάλυψιν ταύτην,

Εὐτέρπ. τόμ. Η'. φυλλ. 57

ἥτις διετύπωθη ὡς ἀκολούθως: Ὅ,τι εἰς ἡμᾶς φαί-
νεται ὡς ὄγκος νεφελώδης δὲν εἶναι ἄλλο, εἰμὴ
ἄπειρον διάστημα πεπληρωμένον ὑπὸ ἐκατομμυρίων
ἀστέρων, ἕκαστος τῶν ὁποίων εἶναι τοῦλάχιστον
μεγαλτέρος τῆς γῆνης σφαίρας, καὶ, ὅτι ἡνω-
μένοι σχηματίζουν οἱ ἀστέρες οὗτοι νέα ἡ-
λιακὰ συστήματα. Ἐὰν ὁ Ἑρσχιελος ἐτροποποίη-
σεν εἰς τινὰ καθέκαστα τὸ σύστημά του, πάντοτε
ὅμως ἐστερεώθη εἰς τὴν γνώμην αὐτοῦ, ὅτι καὶ 40
ποδῶν διαμέτρου τηλεσκοπίον δὲν δύναται νὰ
περιλάβῃ τὰ ἅκρα τοῦ Γαλαξία. Κατὰ δὲ τὰς
ἐσχάτας παρατηρήσεις τοῦ Ἀργελόνδερ, τοῦ Βέσ-
σελ, τοῦ Μαϊδλερ, τοῦ Ἑρσχιελ, τοῦ Στροῦδ καὶ
ἄλλων ἀστρονόμων, ὁ καθ' ὅπως ὁρατὸς ἀστὴρ τοῦ
Γαλαξία, ἡ Ἀλκιδόνη, καίται 35,000,000 φορὰς
μακρύτερον παρ' ὅσον ἀπέχει ὁ ἥλιος τῆς γῆς,
ὅστις δαπανᾷ 18,000,000 ἔτη ὅπως περαιώσῃ
τὸν περὶ τὸν ἀστέρα αὐτὸν δρόμον του. Καὶ ὅμως
ὁ σωρὸς αὐτὸς τοῦ Γαλαξία, ἐν ᾧ εὐρίσκεται ἡ
Ἀλκιδόνη, εἶναι μόνον εἰς τῶν 3,000 ὅσους ἐν Εὐ-
ρώπῃ διὰ τοῦ τηλεσκοπίου διακρίνομεν παρ' ἄλ-
λους 10.107,617. Πλέον δὲ τοῦ διπλασίου φαί-
νονται βεβραχίως καὶ κατὰ τὰ δύο ἡμισφαίρια. Κα-
τάδηλον λοιπὸν γίνεται, ὅτι ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν θέλει
μεγεθύνεται ἐπ' ἄπειρον, ἐφ' ὅσον τελειοποιούνται
τὰ ὀπτικά ὄργανα.

Καὶ μολοντοῦτο, ὅσον καταπλήττει τὴν διά-
νοιαν τοῦ ἀνθρώπου τὸ ἄπειρον τοῦτο μεγαλεῖον,
τοσοῦτον ἀφ' ἑτέρου ἐκθαμβοὶ αὐτὸν ἡ μέχρις ἀο-
ράτου μικρότης, τὸ μεγαλεῖον ἐν τῇ μικρότητι.
Ἐὰν τοὺς ἀστέρας τοῦ Γαλαξία δὲν δυνάμεθα νὰ
διακρίνωμεν ἕνεκα τῆς ἀπέριου ἀποστάσεώς των,
ὡς μάθωμεν, ὅτι κόσμος ἄλλος ὀλόκληρος κρύπτε-
ται πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν, διότι δὲν δυνάμε-
θα νὰ τὸν ἴδωμεν ἕνεκα τῆς μικρότητός του. Αἱ
ἐσχάτοι μικροσκοπικαὶ παρατηρήσεις τοῦ Ἑρνεσ-
τοῦ Κούτουργα, Καθηγητοῦ τῆς Ζωοτομίας ἐν
Πετροπόλει, τοῦ Βάν Βένεδεν, Ὀντοζωολόγου
Βέλγου, ἀποδεικνύουσιν, ὅτι τὰ ἐγγυματικά ζῶι-
δια τοσοῦτον μικρὰ ὑπάρχουσιν, ὥστε πολλαὶ χι-
λιάδες αὐτῶν ζῶσι καὶ κινεῶνται ἐντὸς μιᾶς καὶ
μόνης σταγόνης ὕδατος, κρεμαμένης ἀπὸ πτεροῦ
γραφίδος. Μ' ὅλον δὲ τὸ μικρὸν αὐτῶν αἱ τελευ-
ταῖαι ἔρευναι περὶ τῆς ζωῆς τῶν ζωῶν τούτων
τοιαύτην ἀποδεικνύουσι τὴν σοφίαν, τὴν ἀγαθό-
τητα καὶ τὴν παντοδυναμίαν τοῦ Θεοῦ, ὥστε ὀ-
φείλομεν ν' ἀναγνωρίσωμεν τὸν ὁργανισμὸν αὐτῶν
οὐχ ἥττον ἀξιοθαύμαστον τοῦ μεγίστου τῶν ἔργων
τῆς δημιουργίας. Ὅλκι αἱ λειτουργίαι τῆς ζω-
κῆς ἐνεργείας ἐκτελοῦνται ἐν τοῖς ζωῶσι αὐτοῖς
διὰ πτερυγίων, αἵ ποτε κινουμένων, ἅτινα καλύ-
πτουσι πᾶσαν τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ σώματος αὐτῶν
καὶ χρησιμεύουσιν εἰς τὴν κίνησιν τοῦ ζώου, ὅπως
οἱ τροχοὶ εἰς τὸ ἀτμοκίνητον, εἰς τὴν ἀνανέωσιν
τοῦ ὕδατος, ἐν ᾧ κινεῖται τὸ ζῶον, σχηματίζοντα
ρεῦμα καὶ χρησιμεύοντα συνάμα πρὸς τροφήν αὐ-
τῶν. Διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἐν πάσῃ τάξει καὶ
κανόνι ἐκτελοῦνται ὅλαι αἱ ἄλλαι σωματικαὶ λει-

πουργίαι, ἡ ἀναπνοή, ἡ χώνευσις, ἡ κυκλοφορία. Ὁ Ἐρενβεργ καὶ ὁ Δουζαρδιέ (Dujardieu) ἠρεύνθησαν τὰ ἔμβρυα τινῶν ἐγγυματικῶν ζώων, ἅτινα ἐν γένει πολυπλασιάζονται διὰ τοῦ χωρισμοῦ καὶ τῆς σπορᾶς, ὡς τὰ δένδρα. Ὁ τρόπος οὗτος τοῦ πολυπλασιασμοῦ ἐνεργεῖται δι' ἀξιοθαυμάστου τάχυτης, δι' ἧς μόνης ἐξηγεῖται συνάμα καὶ ἡ ἀκατανόητος πληθὺς τῶν ζωϊδίων τούτων. Ἡ ζωὴ αὐτῶν ὑπάρχει ἀναλόγως βραχεῖα ἐντὸς ἐνὸς πε-
τάρτου τῆς ὥρας διέρχονται τὰ ζωῦφια ταῦτα ὅ-
λας τὰς φάσεις τῆς ζωῆς των. Ὁ Ἐρενβεργ λέγει, ὅτι οἱ ἄπειροι ὄγκοι τοῦ θαλασσίου βορβορίου πλη-
ροῦνται, τὸ μὲν ὑπὸ τῶν ἐγγυματικῶν ζώων ζών-
των, τὸ δὲ ὑπὸ τῶν κελύρων αὐτῶν (1). Πρὸ τινων

(1) Σημεῖωσις. Ἐπὶ τούτου εὐρίσκομεν ἔν-
τινι Γερμανικῇ ἐφημερίδι τὰς ἀκολουθοῦσας λεπτο-
μερείας. « Τὰ βάθη τοῦ ὠκεανοῦ πληροῦνται ἀπει-
ρίας ζώων, τῶν ὁποίων μόνη ἡ τῶν γνωστῶν ἀ-
ρίθμησις ἀπαιτεῖ ἴσως ἑκατὸν τόμους εἰς 4ον. Ἡ
ἀφθονία τοῦ σπέρματος, ὁ πολυπλασιασμός των
ἀτόμων, τῶν φυλῶν καὶ τῶν γενῶν ὑπερβαίνουσιν
ἴσως, ὅτι ἡ γῆ καὶ ἡ ἀτμοσφαῖρα ἡνωμένοι γεν-
νῶσι. Ἡ μικροτέρα ῥάνις ὕδατος εἶναι κόσμος ὅ-
λος ζωῦφίων μικροσκοπικῶν, ἐγγυματικῶν κτλ.
Ὅποσα λοιπὸν διλιούνια κρύπτονται ἐντὸς τοῦ
βασιλείου τῆς θαλάσσης; Ἡ κοίτη τῶν ὑδάτων
καλύπτεται ὑπὸ παχέων στρωμάτων κογγυλῶν
συσσωματωμένων καὶ σεσηπτότων ἀπὸ χιλιάδων
ἐτῶν. Ἡ ἰλὺς (ὁ βοῦρκος) βρυσίζει ἀναριθμῶν
σκωληκίων, ἅτινα ἀνακυκλῶνται ἀκαταπαύστως, οἱ
δὲ βράχοι, τὰ βάθη, αἱ ἀκταί, αἱ καταβόθραι,
αἱ κοιλάδες, τὰ υποβρύχια ὄρη εἶναι τόσα ἄστυα,
ἐν οἷς ζῶσι, ἀποθνήσκουσι, συνέρχονται καὶ ἀλ-
ληλοφθείρονται φοβερὰ ποσότητες ζώων. Ἡ θά-
λασσα εἶναι θέατρον διαρκές, αἰώνιον, γεννήσεως
καὶ καταστροφῆς. Ἡ ὕλη φαίνεται ἐν αὐτῇ νεά-
ζουσα μᾶλλον, τὸ πᾶν δὲ γεννᾶται ἐν αὐτῇ ὅπως
καταστρεφῆ καὶ προαχθῇ ἐκ νέου εἰς τὴν ζωὴν.
Δύναται τις νὰ κρίνῃ περὶ τῆς ἡπείρου παραγωγῆς
τῶν κόλπων τῆς θαλάσσης διὰ τῶν ἐπομένων λε-
πτομερειῶν. Μία ἀρίγγα μετρίου μεγέθους, παρά-
γει 10,000 ὦν· εἶδον δύο ἰχθύας, μόλις ζυγί-
ζοντας ἡμίσειαν λίτρον, περιέχοντας μολοντοῦτο
400,000 ὦν. Εἷς κυπρίνος (σαζάνι) μήκους μό-
νον 40 ὑψεκτομέτρων, εἶχε 262,254 ὦ· εἷς δὲ
ἄλλος μήκους 43 ὑψεκτομέτρων, 342,144. Μία
πέρικη περιελάμβανεν 282,000, ἄλλη δὲ 380,650.
Μυροῦνα θηλεία ἔφερε σπέρμα βάρους 119 λι-
τρῶν· ἐπειδὴ δὲ 7 ὦ· ἐξύγιζον ἕνα κόκκον σίτου
τὸ ὅλον τῶν ὦν ὑπελογίσθη εἰς 7,653,200 ὦ·
Εἷς καλαρίαν τινὰ εὐρέθησαν ἐπέκεινα τῶν 9,000
000 ὦν. Ἐὰν ὑπολογίσωμεν πόσα ἑκατομμύρια
καλαριῶν γεννῶνται ἑτησίως, ἐὰν προσθέσωμεν
ἀνάλογον πολυπλασιασμόν δι' ἕκαστον θῆλυ ὄντων
τῶν ἰχθύων τῶν πληρούμενων τὰς θαλάσσας, ἐκ-
πληττόμεθα βεβαίως ἐπὶ τὴν ἀνεξάντλητον εὐφο-
ρίαν τῆς φύσεως. Ἐὰν πᾶν τὸ γεννώμενον ἐξ,

ἐτῶν ὁ ἄνεμος ὤθησεν εἰς τι μέρος τῆς μεση-
θρινῆς Ῥωσσίας ἀπὸ Τουρκίας εἶδος τι λεπτιῆς
κόνεως. Γενομένης ἐρεύνης ἀπεδείχθη, ὅτι ἡ κόνις
αὕτη ἦτο σπόρος φυτῶν τῶν θερμωτάτων κλιμά-
των καὶ ζωῦφια ἐγγυματικά. Ὅλοι οἱ μικρογρά-
φοι ὁμολογοῦσιν, ὅτι ἡ ἐγγυματικὴ δημιουργία,
εἰ καὶ μὴ ὁρατὴ διὰ τοῦ γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ διατη-
ρεῖ μολοντοῦτο μέγα μέρος τῆς οἰκιακῆς οἰκο-
νομίας καὶ, ὅτι ἀτελέστατοι ὑπάρχουσιν αἱ περὶ
αὐτῆς γνώσεις τῆς ἐπιστήμης. Οὕτω λοιπὸν τὰ ἐγ-
χυματικά ζωῦφια ἀπόλλυνται ἐνώπιον ἡμῶν ἕνεκα
τῆς σμικρότητός των, ὅπως καὶ οἱ ἥλιοι τοῦ Γα-
λαξία κρύπτονται καὶ ἀπ' αὐτῶν τῶν τελειωτάτων
τηλεσκοπικῶν ὀργάνων, ἕνεκα τῆς ἀποστάσεως, ἀ-
ναγκαίως συνεπειᾶς τοῦ μεγέθους αὐτῶν.

Τι ἀληθέστερον λοιπὸν εἰμὶ ὅτι ἡ δύναμις, ἡ
ἀγαθότης, ἡ πρόνοια καὶ ὅλαι αἱ ιδιότητες τοῦ
Θεοῦ φανεροῦνται οὕτω πρόδηλοι εἰς ἕκαστον τῶν
μικρῶν τούτων ζωῦφίων, ἅτινα εἰς χιλιάδας ζῶ-
σιν ἐντὸς σταγόνης ὕδατος, καθὼς καὶ εἰς τὸ ἄ-
πειρον τῆς οὐρανίου δημιουργίας; Δίκαιον λοιπὸν
εἶχεν ὁ ποιητὴς ἀνκράζων.

Maximus in minimis cernitur esse Deus
(Μέγιστος ἐν τοῖς σμικρῶσι φαίνεται ὁ Θεός.).

Ἡ εἰκὼν τοῦ Θεοῦ ἐμφανίζεται καὶ εἰς τὸν ἥ-
λιον καὶ εἰς τὸ ἐγγυματικὸν ζωῦφιον καὶ οἱ αὐτοὶ
τῆς προνίας νόμοι ἐπικρατοῦσι καὶ διαδηλοῦνται
πανταχοῦ. Ἐὰν δὲ ὁ Θεὸς τοιαύτην ἔχη τὴν φρον-
τίδα διὰ τὴν ἄψυχον ὕλην ἢ διὰ τὸ ἀφανές ζωῦ-
φιον τῆς σταγόνης τοῦ ὕδατος, ποῖαν ἀναγκάως
φέρει διὰ τὸν ἄνθρωπον, ὅνπερ, ὡς εἰκόνα τοῦ ὑ-
περτάτου Κυρίου τῆς δημιουργίας ἔθηκεν εἰς τὸ
μέσον αὐτοῦ καὶ τοῦ κόσμου; Ὅσον καὶ ἂν ᾖ μι-
κρός ὁ ἄνθρωπος πρὸς τὸν Θεὸν παραβαλλόμενος,

τί ἐπὶ ἡμῶν εἰς τὴν διατροφήν των ἀναριθμῶν των τού-
των λεγεῶνων; ἀλλὰ οἱ ἰχθύς καταβροχιζέουσιν
ἀλλήλων τὰ ὦ· ἐνῶ ἄφ' ἑτέρου ἱκανὸν αὐτῶν
μέρος ἀποβαίνει ἄγονον. Αἱ ἀποξηράνσεις, αἵτινες
ἀφήνουσιν αὐτοὺς ἐπὶ ἄμμων καίουσων ἢ παγω-
μένων, αἱ δισχορπίσεις, αἱ ἐπερχόμεναι ἕνεκα
τῶν ρευμάτων καὶ τῶν τρικυμιῶν, καταστρέφου-
σιν ἀναριθμήτους ποσότητας τῶν ὦν τούτων,
τῶν ὁποίων ἡ πληθὺς ἄλλως ἤθελε μετ' ὀλίγον
καταπληρώσει τὸ σύμπαν. Ἐὰν ὅλα τὰ ὦ τῶν
ἀρρίγγων ἐπετύγχανον, ἤρουν μόνα ὀκτὼ ἔτη διὰ
να γεμισθῇ ὁ ὄγκος ὅλος τοῦ ὠκεανοῦ· διότι ἕ-
καστον ἄτομον φέρει ἑκατομμύρια, ἅτινα κατα-
θέτει κατὰ τὴν ὥραν τῆς σπορᾶς. Ἐὰν δεχθῶ-
μεν, ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀρρίγγων εἶναι 2,000,000
καὶ ὅτι παράγουσι τόσα ἄρρενα ὅσα θήλεα, κατὰ
τὸ δεύτερον ἔτος θέλομεν ἔχει 200,000,000,000
καὶ κατὰ τὸ ὄγδοον ποσότητα μὴ ἐκφραζομένην
ἄλλως εἰμὶ ὡς ἀκολουθεῖς τὸν ἀριθμὸν 2 μὲ εἰ-
κοσι καὶ τέσσαρα μηδενικά. Ἐπειδὴ δὲ ἡ γῆ μό-
λις ἔχει ἐμβαδὸν τῶσαν κυβικῶν δακτύλων, ἔπε-
ται, ὅτι ἐὰν ἡ γῆ ὁλόκληρος ἐκαλύπτετο ὑπὸ ὕ-
δάτων, δὲν ἤθελεν ἀρκέσει διὰ τὰς ἀρρίγγας μόνας!

ἐνεκα τῆς ἀθανασίας τῆς ψυχῆς τοῦ μολοντοῦτο
καὶ τοῦ ἀπείρου τῆς διανοίας τοῦ, ὑπάρχει μεγα-
λείτερος ὁλων τῶν κόσμων τοῦ Γαλαξία ὅλου.

ΟΚΤΑΗΜΕΡΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑ

Η

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΜΑΖΑΝΙΕΛΛΟΥ.

(Επεισόδιον ἐκ τῶν *Revolutions d'autrefois*
τοῦ K. Pitre Chevalier).

(Συνέχεια καὶ τέλος ἴδε φυλ. 56).

ΚΒ'. Ἡ Πουζολιανή.

Εἴπομεν ὅτι ὁ Ἀννέζος ἐζήτει ἀντίβροπον, καὶ
ἡ ἐπαύριον τῷ παρουσίᾳσεν εὐκαιρίαν πρὸς εὐρε-
σίν του.

Ἀφοῦ ἐπὶ δολόκληρον τὴν νύκτα ἔμεινεν ἀκίνη-
τος καὶ ὡς νεκρὰ ἐν τῷ κελίῳ αὐτῆς, ἡ Πουζο-
λιανὴ ἐπανερχεται εἰς ἑαυτὴν καὶ θαυμάζει ὅτι
ζῇ ἔτι. Ἐν τούτοις, πρᾶγμα παράδοξον μὲν ἀλλ'
ἀείποτε ἀληθές, ἐννοήσασα ὅτι ἡ θλίψις αὐτῆς
οὐδεμιᾶς πλέον ἐπιτάσσει, εἶναι ἐπιδεκτικὴ, αἰ-
σθάνεται ἑαυτὴν μᾶλλον ἰσχυράν ἐν τῇ ἀπολύτῳ
ταύτῃ καὶ θετικῇ δυστυχίᾳ, ἢ ἐν ταῖς ἀγωνίαις καὶ
ταῖς ἀμφιβολίαις τῆς χθὲς. Περιφρονοῦσα δὲ τὸ
πεπρωμένον, ὡς ὁ Ὁρέστης, ἐγείρει ὑπερήφανον τὴν
κεφαλὴν ἀπέναντι τῆς τετελεσμένης τύχης αὐτῆς.

Βλέπει δὲ ἐκ τοῦ παραθύρου μεγάλην κίνησιν
ἐπὶ τῆς πλατείας τοῦ Καρμήλου. Πάντες οἱ Γά-
λοι εὐρίσκονται ἐκεῖ, σφύροντες τοὺς Νεαπολίτας
εἰς τὸν χορόν... Αἱ περὶ οἰκίαι κοσμοῦνται, ἀ-
ψίδες ἐγείρονται, ἀνθοστρωννύονται αἱ ὁδοί!...
Ὁ δὲ λαὸς φαίνεται διηρημένος ἐκ τῶν ἑορτασί-
μων τούτων προπαρασκευῶν... Οἱ μὲν συνερ-
γῶσιν εἰς αὐτάς, φωνοῦντες Ζήτω ὁ Γυτζης,
ζήτω ὁ Σιατιλιών! οἱ δὲ μένουσιν ἄφωνοι καὶ
κατῆρεῖς· ἄλλοι σκώπτουσι ταπεινῇ τῇ φωνῇ,
καὶ ἄλλοι, θρασύτεροι τούτων, ἀπειλοῦσι μεγαλο-
φώνως.

— Τί ἐτοιμάζουσιν οἱ ἄνθρωποι οὗτοι; ἐρω-
τᾷ ἡ Πουζολιανὴ τὴν περιποιουμένην αὐτὴν καλο-
γριά. —

— Ὀλιβερόν γάμον, ἀποκρίνεται αὕτη... Ἀ-
κούεις τοὺς κώδωνας; Ἡ χοῦσι κατὰ διαταγὴν
κατὰ διαταγὴν προετοιμάζεται ἡ ἐκκλησία τοῦ
μοναστηρίου, κατὰ διαταγὴν καὶ ὁ ἱερεὺς θέλει
εὐλογῆσαι τὸ συνοικέσιον... —

— Καὶ κατὰ διαταγὴν τίνος;

— Τοῦ νέου κυρίου, τοῦ δουκὸς Γυτζης.

Ἀπαίσιον προαἰσθημα κυριεύει τὴν παλαιώπων
γυναῖκα ἐκ τῶν παλμῶν τῆς καρδίας της αἰσθάν-
νεται ὅτι αἱ βράκνοι τῆς ἀχόμης δὲν ἐτελείωσαν.

— Καὶ τίνες εἶναι οἱ κατὰ διαταγὴν νεόνυμ-
φοι οὗτοι; ἠρώτησε φρίσσουσα.

— Ὁ μαρκήσιος Σιατιλιών ὁ κυβερνῶν ἐνταῦθα
μετὰ τοῦ ἐξαδέλφου του, καὶ ἡ θυγάτηρ τοῦ ἀν-
τιβασιλέως, ἡ ἐν Ἀγίῳ Λαυρεντίῳ αἰχμάλωτος.

— Ἡ Μαρία Ἄρκου! κραυγάζει ἡ χήρα τοῦ
Μαζανιέλλου ἐνθυμηθεῖσα τὰ πάντα καὶ ὑψώσασα
τὰς χεῖρας εἰς οὐρανόν.

— Ἀλλ' εἶναι ἀδύνατον! προσθέτει μετὰ φρί-
κης· ἀλλ' ἡ Μαρία Ἄρκου ἀποτροπιάζεται ἤδη
τὸν Σιατιλιών, ὅσον ἄλλοτε τὸν ἡγάπα... Ἀλ-
λά κατὰ πρόσκλησιν αὐτῆς καὶ ὅπως τὴν ἀπο-
σπάσῃ ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ ἀτίμου τούτου μνη-
στήρος, ὁ δυστυχὴς σύζυγός μου ἤλθε νὰ ἀπο-
θάνῃ εἰς Νεάπολιν.

— Αὐτὸ λέγουσι πάντες τῷ ὄντι...

— Ἀλλὰ μήπως ἀπὸ τῆς χθὲς ἡ Μαρία μετέ-
βαλε γνώμην καὶ συγκατένευσεν εἰς τὴν ἐνωσιν
ταύτην;... μήπως ὁ πατὴρ τῆς θὰ τὴν ἀφήσῃ
νὰ ἐκτελεσθῇ;

— Ὁ ἀντιβασιλεὺς, πολιορκημένος ὑπὸ τῶν
στρατιωτῶν τοῦ Γυτζης, εἰς οὐδὲν ἰσχύει ἄνευ τοῦ
στρατοῦ τοῦ Δὸν Ζουάν· ἀλλ' ἔω; ὅτου τὰ στρα-
τεύματα ταῦτα ἀποδιβασθῶσι, τὰ πάντα θὰ εἴ-
ναι τετελεσμένα καὶ οὐδεμίᾳ ὠφέλειᾳ θὰ γίνῃ εἰς
τὴν αἰχμάλωτον. Ἐντὸς δύο ὥρων θὰ τὴν φέρωσι
διὰ τῆς βίας εἰς τὸν ναόν. Ὅα τῇ εἴπωσιν ὅτι ὁ
πατὴρ τῆς θὰ φονευθῇ, ἐὰν αὐτὴ δὲν ὑπανδρευ-
θῇ τὸν Σιατιλιών, καὶ οὕτως ἡ δυστυχὴς θυγάτηρ
θὰ θυσιάσῃ ἑαυτὴν ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τοῦ πατρὸς.

— Ὡς Ἁγία Παρθένε! ἀνέκραξεν ἡ Πουζολιανὴ
πεσοῦσα εἰς τὰ γόνατα, θὰ συγχωρήσῃς τὸ ἔγ-
κλημα τοῦτο; Καὶ ἡ Νεάπολις θὰ ὑποφέρῃ τοιαύ-
την ἀτιμίαν! καὶ ὁ προδότης αὐτῆς λαὸς προπα-
ρασκευάζει τοιαύτην τελετὴν! καὶ ῥίπτει ἄνθη
εἰς τὸν δῆμιον καὶ εἰς τὸ θῦμα! Ἀ πόσον ἀνα-
γνωρίζω ἐκ τούτου τοὺς δολοφόνους τοῦ Μαζα-
νιέλλου! Ἀλλὰ τοῦτο δὲν θὰ γίνῃ, δὲν εἶναι δυ-
νατόν! ἐξηκολούθησε μετ' ἐξάψεως· θὰ εὐρεθῇ εἰς
τοῦλάχιστον γενναῖος ἄνθρωπος νὰ σώσῃ τὸν ἄγ-
γελον τούτον ἀπὸ τοῦς δυνάμεις τοῦ δαίμονος.

— Ἀμφιβάλλω, ἀπεκρίθη στεναζάσα ἡ καλο-
γριά... Οἱ τίμιοι ἄνθρωποι μεμψιμοιροῦν, οἱ
ἀστεῖοι συρίζουν, οἱ γενναῖοτεροι ἀπειλοῦν, ἀλλ'
οὐδεὶς θὰ πολυμήσῃ νὰ καταφρονήσῃ τὸν Σιατιλιών.

Καὶ τῷ ὄντι, οἱ κώδωνες ἔχουν πάντοτε, αἱ προ-
παρασκευαὶ ἐπεραιοῦντο καὶ ἤδη ὁ μαρκήσιος
διήρχετο τὴν πλατεῖαν ἐπευφημούμενος.

— Ὡς Μαζανιέλλε, εἶπεν ἡ χήρα ἀσπαζομένη
τὸν σταυρόν τοῦ Καρμήλου· ὦ! ἐὰν δὲν ἐσπάρασ-
αν τὴν εὐγενὴ καρδίαν σου καὶ τὴν ἰσχυράν κε-
φαλὴν σου, θὰ διεσκόρπιζες τοὺς ἀθλίους τούτους
διὰ μιᾶς στροφῆς τοῦ ἔξους σου... Ὁ ἐμὸς, ὁ ἐμὸς
μου! διὰ τί νὰ ἤμαι γυνὴ ἀσθενής!...

Ἡ Πουζολιανὴ δὲν ἦν πλέον ἡ ἴδια αὕτη ἡ ἀ-
πὸ δέκα ἡμερῶν τοσάκις καταρασθεῖσα τὰς μά-
χαις, ἥδη ἡσθάνετο ἑαυτὴν ὠθουμένην ὑπὸ δυνά-
μειν ἀγνώστου. Μὴ ἔχουσα πλέον νὰ ῥιψοκινδύ-